

PATVERTNES ZĪME

Norāda, ka
apdraudējuma
gadījumā šajā ēkā ir
pieejama patvēruma
vieta!

Ikdienā, ja nepastāv apdraudējums, patvērumam
paredzētās telpas var nebūt pieejamas
apmeklētājiem.

ŠOBRĪD SĀKTS arī darbs pie pirmo patvertņu zīmju izvietojanas uz ēkām, kuras daļēji vai pilnībā atbilst patvertņiem izvirzītajam prasībām.

→ 6. lpp.

Ne visi pagrabī ir droši

Tomēr tiek veicināta brīvprātīga iesaiste un pašvaldībām nodota informācija aicināt privātpersonas savā teritorijā izvērtēt viņu rīcībā esošās pagrabtelpas. Pašvaldības aicinātas aizpildīt VUGD izstrādātu anketu, un atbildes palīdzētu apzināt kopējo situāciju Latvijā. Pašlaik apzinātas tikai trīs šādas daudzstāvu ēkas. Ja stātos spēkā Mobilizācijas likums, tas ļautu bez ierunām izmantot šo ēku pagrabus.

Stāstot par padomju laikā izbūvētajām patvertņiem, Uldis Kevers saka, ka bija 1. kategorijas, kuras izbūvēja pie krustiskās infrastruktūra objektiem. Tās bija vietas, kuras pirmkārt būtu pakļautas uzbrukumam. Savukārt 2. kategorijas patvertnes ir tādas, kā, piemēram, Somijā, kas ir dzīvojamā un publiskajā sektorā un kurās var patverties aktīvās karadarbības laikā. Tās var būt garāžas, restorāni, kuri izbūvēti arī kā vieta, kur patverties. Tās nav paredzētas ilglaicīgai lietošanai. Viens no apstākļiem, kādēļ telpa var būt nepiemērota, ir augstsprieguma tīklu esamība tajā. Ja satricinājuma rezultātā atdalās elektrības vads, tas apdraud cilvēka dzīvību. Telpa nav atbilstoša, ja telpā ir apkures vai ūdens apgādes tīkls. "Tas, ko esam mācījušies no ukraiņu pieredzes — nedoties uz patvertni, kas ir tālāk par 300 metriem. Atrasties telpās tomēr drošāk, nekā ārpus tām," stāsta Uldis Kevers. Savukārt ēkās var izvēlēties divu sienu principu, piemēram, kāpnūtelpu, vai kad viena siena ir koridora, bet otra ir ēkas āršiena.

Somijas pieredze ir gadu desmitos audzēta

Runājot par nākotnes plāniem, speciālists atklāja, ka tiek strādāts

**Pēc valsts civilās
aizsardzības plāna
visu potenciālo pa-
tvertņu vietu apzīnā-
šana jāpabeidz līdz šī
gada beigām. Aiz-
kraukles novada pār-
stāvji piedalījušies
pieredzes apmaiņas
pasākumos Latvijā,
piemēram, Jelgavā.**

JURIJS MAŠKOVS,
AIZKRAUKLES NOVADA DOMES
DEPUTĀTS UN CIVILĀS AIZSARDZĪBAS
SPECIĀLISTS

pie jauniem būvnormatīviem. Līdz 2026. gadam iesniegtajos un saskaņotajos būvprojektos vēl nav nepieciešams iestrādāt arī patvertnes izbūvi, bet tā būs norma iesniegtajiem pēc šī gada. Tie paredzēs ēkām līdz pieciem stāviem un 2500 kvadrātmetriem obligāti izveidot patvertni.

Speciālists arī uzsvera, ka Latvijā pieeja atšķiras no Somijas, ņemot vērā atšķirīgos resursus un vēsturisko pieredzi: "Protams, mēs visi gribētu sasniegt to līmeni, kāds ir Somijā, bet mums jābūt realistiskiem. Mums nav ne finanšu, ne 70 vai 80 gadu pieredzes kā Somijai," saka speciālists. Tās patvertnes, piemēram, Līgatnē, ir būvētas ar nolūku nodrošināt patvērumu valsts kritiskās infrastruktūras iestādēm un kritiskos pakalpojumu sniedzējiem. ♦

**Projektu finansē Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts budžeta
līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild
laikraksts "Staburags".**

MAF
Mediju atbalsta fonds

Zemessargiem jaunas mājas

ZEMESSARDZES 3. LATGALES BRIGĀDES KOMANDIERIS PULKVĒDIS Gunārs Vīzulis (no labās) 55. kājnieku bataljona komandierim Aleksandram Sotnikovam veltēja: "Vēlos pasniegt jums dāvanā pulksteni, uz kura ir sādi vārdi — lai katra mīrklja vērtība jūs iedvesmo un dod spēku nākotnes sasniegumiem. Zemessardzes komandieris jau sacīja, ka jūs esat ģimene un katrai ģimenei ir vajadzīga māja. Jūsu māja ir uzcelta tik tālu, lai jūs varētu veidot savu ģimeni arvien lielāku un stiprāku. Lai jūsu jaunajā mājā atrodas vieta gan karavīriem un viņu ģimenes locekļiem, gan kuplam draugu pulkam."

Imanta Kazļuna foto

→ 1. lpp.

**Zemessardzes 55. kājnieku
bataljons šogad ticis pie jaunām
mājām. Lai gan bataljona karavī-
ri un zemessargi tās pamazām
apdzīvot sākuši jau kopš vasa-
ras, svinīgi jaunās telpas atklā-
tas tieši bataljona 33. gadadie-
nas priekšvakarā.**

AGITA GRĪNVALDE-IRUKA

Nekas nav nācis viegli

"Šodien esmu laimīgs, ka beidzot ir šī bāze, jo pirms 16 gadiem bataljona pastāvēšana karājās ļoti saūrā diežņā un bija jau pieņemts lēmums par tā likvidāciju. Tomēr mums izdevās pierādīt, cik esam svarīgi un cik stratēģiski nozīmīga vietā atrodamies. Līdz ar to 55. un 56. bataljons ir vienīgi, kas nav piedzīvojuši reorganizāciju šajos 33 gados. Priečajos, ka visas vētras ir rīmušas un pārdzīvotas," jaunās bāzes atklāšana sacīja bijušais bataljona komandieris Uldis Albiņš. Viņam ir liels prieks un gandarījums, ka nu beidzot tas ir noticis — zemessargiem un karavīriem šodien ir plašas un ērtas telpas ikdienas darbā, mācībām un fiziskajām aktivitātēm, pamazām top arī bataljona vēstures telpa.

Pati būvniecība aizņēma divus gadus, taču ceļš līdz tās sākumam ildzis krietni ilgāku laiku. Atmiņās par bāzes tapšanas procesu dalījās vēl viens bataljona komandieris — Inguss Manfelds: "Kad pārņēmu šo bataljonu, vismaz pusgadu braukājām pa novadu un meklējām vietu, kur varētu tapt jaunā bāze. Tajā lai-

kā vieta, kur tagad ir jaunā bāze, nemaz nebija pieejama. Tā nāca diezgan sarežģīti. Jāatzīst, ka pēc tam vēl apmēram gadu sagatavotie dokumenti bija kaut kur aizmirsušies, kamēr beigās tikām līdz projektēšanai. Bet pagājuši septiņi gadi un bāze ir pat labāka nekā sākumā domājām."

Kā jaunākais bērns ģimenē

Zemessardzes komandieris, brigādes ģenerālis Kaspars Pudāns jaunās bāzes atklāšanā pateicās visiem, kas bija iesaistīti šī projekta īstenošanā. Zemessardze ir senākā un skaitliski lielākā bruņoto spēku vienība, kas darbojas visā atjaunotajā Latvijā, taču nevar lepoties ar jaunu un labu infrastruktūru. "Reizēm jūtamies kā jaunākais bērns ģimenē, kuram tiek vecāko brāļu un māsu mantas vai istaba, tāpēc ir ārkārtīgi liels prieks, ka Aizkrauklē zemessargiem ir sava jaunā māja," sacīja K. Pudāns. 55. kājnieku bataljona bāze ir viena no nedaudzajām Latvijā, kas uzbūvēta pilnīgi no jauna, veidojot visu infrastruktūru atbilstoši NATO standartiem. "Katrs zemessargs, kurš izvēlas šo ceļu, dara to ar domu sagatavoties un būt gatavam aizsargāt savas mājas. Un, atnākot uz šīm mājām, jūs satiekat arī savu otru ģimeni. Šī māja ir pārdomāta, mūsu uzdevumiem atbilstoši veidota. Pirmā bāze pēdējos gados, kas gandrīz pilnībā uzbūvēta atbilstoši mūsu vajadzībām, nevis salikta kopā no mantojumā palikušām daļām vairākos posmos, bet veidots kā viens kopīgs veselums,

lai varētu nodrošināt mūsu karavīriem un zemessargiem māju sajūtu, jo šī ir vieta, kur karavīri un zemessargi atgriežas pēc ilgstošām, sarežģītām mācībām," simboliski salīdzināja brigādes ģenerālis.

Zemessardzes komandieris pauž arī cerību, ka jaunā bāze palīdzēs noturēt esošos karavīrus un zemessargus un rekrutēt jaunus. "Novēlu neapstāties pie tā, ko jau esat sasnieguši, bet attīstīties un pilnveidoties," veltēja brigādes ģenerālis, piebilstot, ka jaunā bāze ir ieguvums arī vietējiem pašvaldībām, kas ir vēl viena saņemta, pievilcīga vieta, kas ļabi iekļaujas kopējā ainavā.

Būvniecības darbus šajā objektā veica SIA "Arčers" un tā valdes loceklis Mārtiņš Liepiņš, kurš pats arī ir zemessargs, izteica gandarījumu, ka ir radītas jaunas mājas un sakārtota vide cilvēkiem, kas rūpējās par mūsu valsts un sabiedrības drošību un aizsardzību. Arī Aizkraukles novada domes priekšsēdētājs Leons Līdums atzina, ka pašvaldībai jaunās bāzes atklāšana ir nozīmīga diena. "Esam vērojuši, kā veidojās Zemessardze, kā tā 33 gadu laikā praktiski no nulles ir attīstījusies, kādi darba un sadzīves apstākļi bija agrāk un par ko saņepa bijušie bataljona komandieri Uldis Albiņš, Inguss Manfelds. Pirmie minējumi, ka pie mums varētu tapt jauna militārā bāze zemessargiem, sākumā šķita nereaļa, bet nu esam tās priekšā un priecājamies par paveikto. Iespējams, šī projekta ātrāku realizāciju veicinājusi arī valsts izvirzītā prioritāte, nosakot aizsardzību un drošību par svarīgāko." ♦